

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๔

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคศรีรักษาประชาชน เนื่องจากมติที่ประชุมใหญ่สามัญของพรรคมีมติให้ยุบพรรคเพราะพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า พรรคศรีรักษาประชาชนได้มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ มีมติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๐๕ ดังนี้ “พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมายและให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรคศรีรักษาประชาชนได้” และที่ประชุมใหญ่อ้างว่ามีมติให้ยุบพรรคศรีรักษาประชาชนเนื่องจากพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรรค

นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค ประกาศเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ และโดยที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคศรีรักษาประชาชนมีมติให้ยุบพรรคด้วย ซึ่งมีเหตุให้ยุบพรรคได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคศรีรักษาประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองได้ เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง (๒).....(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง (๕).....” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง หรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จัดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่ง จะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน.....” กรณีนี้ปรากฏว่า หัวหน้าพรรคศรัทธาประชาชนได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๐๕ ดังกล่าว ให้นายทะเบียนทราบ และนายทะเบียนได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ดังนั้น มติโดยที่ประชุมใหญ่สามัญของพรรคที่มีมติให้ยุบพรรคศรัทธาประชาชน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นไปตามข้อบังคับพรรคแล้ว

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มติของที่ประชุมใหญ่ที่ให้ยุบพรรคศรัทธาประชาชนนั้น มีเหตุให้ยุบพรรคได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แล้ว

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคศรัทธาประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ